

COLUMN Museum Hoeksche Waard

(datum uitgifte: 4 maart 2016)

Blad: 1 van 2

DE HOEKSCHEN WAARD IN KAART GEBRACHT

door Rein van der Waal

De blik van een bezoeker die de studiezaal van Museum Hoeksche Waard in 't Hof van Assendelft bekijkt, valt eerst op de wandvullende boekenkast en vervolgens op de grote kaart van circa 2 bij 1,5 meter. Over die bijzondere kaart gaat deze column.

De fraai ingekleurde kaart toont de Hoeksche Waard en omliggend gebied. Het is een reproductie van het origineel uit 1867. Het origineel heeft als maten 73 cm bij 55 cm. Door de vergroting zijn de details duidelijk zichtbaar, waardoor de kaart goede diensten bewijst om aan bezoekers te laten zien waar bijvoorbeeld de 'Blaauwe Steen Weg' ligt. Het Museum heeft de kaart als schenking ontvangen van architect Mart Ros ter gelegenheid van de heropening van het Hof in 2012.

De kaart is het achtste blad van een atlas van negen bladen. Deze atlas is gemaakt in opdracht van Provinciale Staten van Zuid-Holland in 1867 en is een gewijzigde herdruk van een atlas uit 1846. Ook een reproductie van de kaart van de Hoeksche Waard uit die atlas is in het bezit van Museum Hoeksche Waard.

Dankzij een artikel in een cartografisch tijdschrift is de ontstaansgeschiedenis van de beide atlassen bekend. De makers van de kaarten zijn I.A. Margadant en A.C. Nunnink. De drukker van de atlas van 1867 is J. Smulders en Cie. Bijzonder aan beide atlassen is dat een voor die tijd modern drukprocédé is gebruikt: de steendruk. Voor de herdruk werden de gravures op oorspronkelijke 'grauwe stenen' bijgewerkt en verbeterd.

Er staat veel interessante informatie op de kaart. Vanzelfsprekend de namen van plaatsen, buurtschappen, polders, wegen, rivieren en kreken. In kleur worden de (toen nog) veertien gemeenten getoond. Onder andere molens, sluizen en bijzondere gebouwen, zoals tolhuizen, zijn aangegeven. Mysterieus lijken de vermeldingen 'Pl.' met een getal daarbij. Dit zijn de plaatsen waar kilometerpalen stonden langs de wegen vanaf het veer van Goidschaloord tot aan de veren van Numansdorp en van Strijensas.

In de studiezaal zijn de Streekbibliotheek en het Genealogisch Archief te vinden. Tijdens openingstijden, zie www.museumhw.nl, kunt u zelf ontdekken wat er allemaal op de kaart is aangegeven.